

Obecny stan prawny w obszarze
bezpieczeństwa tekstyliów i odzieży w Polsce
oraz
najczęściej występujące nieprawidłowości
w świetle badań zlecanych
do Laboratorium UOKiK w Łodzi

SEMINARIUM NAUKOWE:
*BEZPIECZEŃSTWO WYROBÓW TEKSTYLNO-ODZIEŻOWYCH W OBLICZU PRZEPISÓW PRAWA
ORAZ BADAŃ LABORATORYJNYCH*

Łódź, 15 czerwca 2016 r.

Program prezentacji

● System kontroli wyrobów konsumenckich. Obecny stan prawny w obszarze bezpieczeństwa tekstyliów i odzieży w Polsce

Grażyna Strobin - Dyrektor Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi

● Najczęściej występujące nieprawidłowości w obszarze bezpieczeństwa chemicznego wyrobów włókienniczych w świetle badań zlecanych do Laboratorium UOKiK w Łodzi

Anna Stokowska - Naczelnik Wydziału Analizy Instrumentalnej

● Najczęściej występujące nieprawidłowości w obszarze składu surowcowego wyrobów włókienniczych w świetle badań zlecanych do Laboratorium UOKiK w Łodzi

Joanna Pietrzak- Naczelnik Wydziału Produktów Włókienniczych

Kontrola wyrobów konsumenckich

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

- ❖ Planuje, koordynuje i monitoruje kontrole konsumenckich wyrobów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług przeprowadzane przez Inspekcję Handlową w całej Polsce
- ❖ Planuje m.in. zakres kontroli - jakie i ile wyrobów będą pobierane przez inspektorów IH i przesyłane do badań laboratoryjnych. Podstawa - wymagania prawne, wyniki poprzednich kontroli, skargi konsumenckie, RAPEX i inne informacje.

16 Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej, 50 placówek

Podstawy prawne pobierania próbek wyrobów przez inspektorów IH:

- Ustawa z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014r. Poz. 148 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2003r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. 2003 Nr 229 poz. 2275 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. 2016 poz. 542)
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. 2006 Nr 169 poz. 1200)

RAPEX

- unijny system szybkiej wymiany informacji o niebezpiecznych produktach nieżywnościowych
- narzędzie umożliwiające wymianę informacji między krajami członkowskimi Unii Europejskiej a Komisją Europejską na temat środków podjętych w stosunku do produktów znalezionych na jednolitym rynku unijnym, które stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów lub użytkowników.

Notyfikacje w 2015r.

- Kategoria: odzież, tekstylia i artykuły mody: 329
- Rodzaj zagrożenia: chemiczne: 69
- Odzież i tekstylia: 9

Notyfikacje w 2016r. (do czerwca br)

- Kategoria: odzież, tekstylia i artykuły mody: 102
- Rodzaj zagrożenia: chemiczne: 41
- Odzież i tekstylia : 5

<http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.listNotifications>

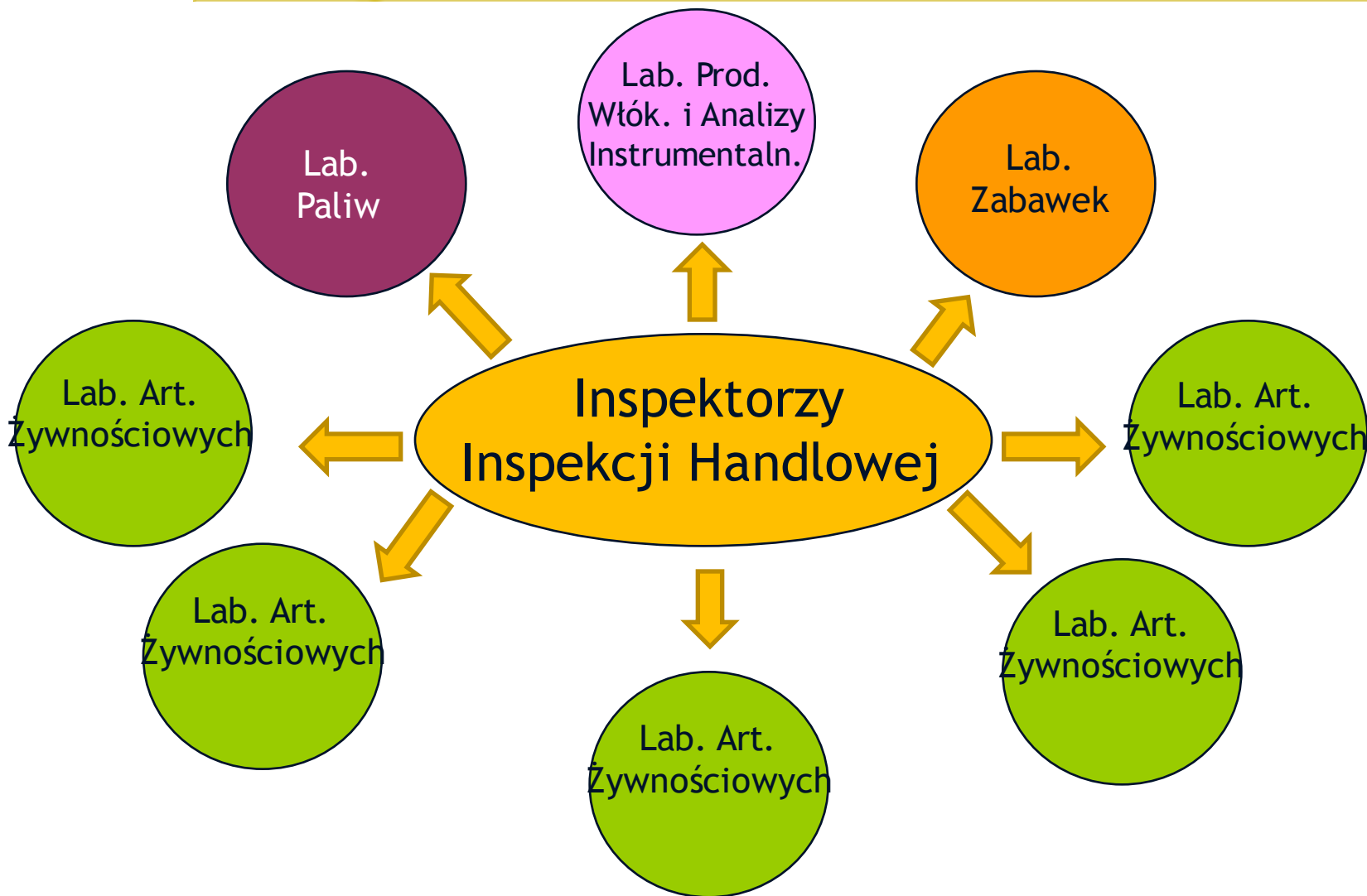
8 laboratoriów:

- 5 produkty **żywnościowe**:
(Katowice, Kielce, Olsztyn, Poznań, Warszawa)
- 3 specjalistyczne:
 - **zabawki** (Lublin)
 - **paliwa** (Bydgoszcz),
 - **produkty wł. i inne** (Łódź)

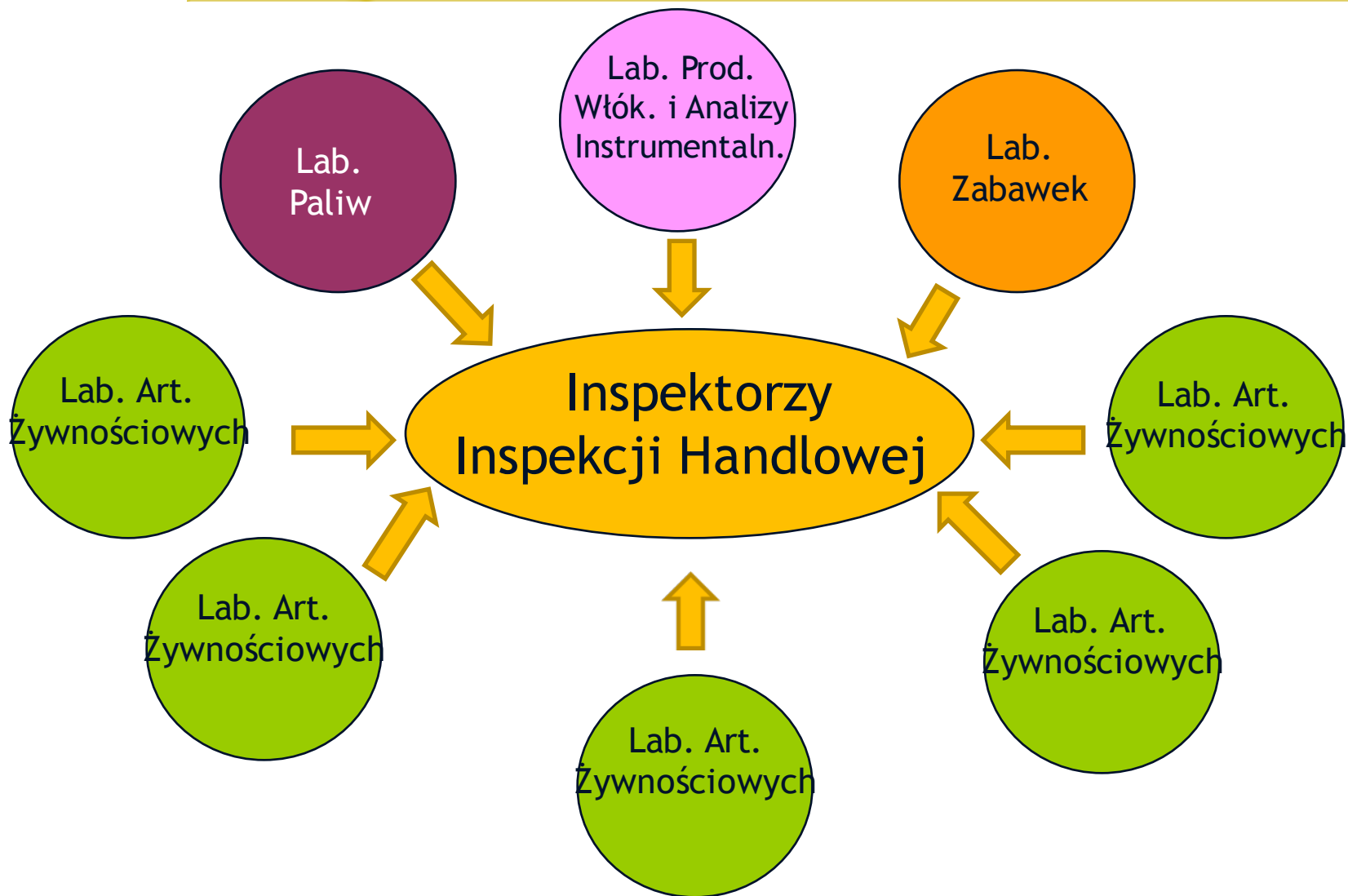

Wszystkie laboratoria są akredytowane w Polskim Centrum Akredytacji

Kontrola wyrobów konsumenckich

Kontrola wyrobów konsumenckich cd

Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej

Wydział Produktów Włókienniczych

Zespół 6 pracowników

Wyroby włókiennicze - badania zgodności oznakowania składu surowcowego z Rozporz. Włókienniczym oraz deklarowanych parametrów użytkowych

Wydział Analizy Instrumentalnej

Zespół 9 pracowników

Wyroby nieżywn. - badania zgodności z wymaganiami REACH i innych - zabawki, prod. włók., biżuteria, buty, baterie i inne - bezpieczeństwo chemiczne

Zespół 17 pracowników

Laboratorium UOKiK w Łodzi

AB 403

Akredytacja w PCA od 2002r.

Norma PN-EN ISO/IEC 17025

47 aktywnych metod analitycznych

37 akredytowanych metod analitycznych

AB 403

Akredytacja w PCA od **2006r.**

Norma PN-EN ISO/IEC 17025

20 aktywnych metod analitycznych

12 akredytowanych metod analitycznych

Wyroby zbadane w 2015 r.

- wyroby włókiennicze: **416** próbek
- zabawki: **161** próbek
- baterie: **68** próbek
- biżuteria: **50** próbek
- płyny do spryskiwaczy: **28** próbek
- wyroby ze skóry naturalnej i skóropodobne: **25** próbek
- wyroby z tworzyw sztucznych: **24** próbek
- artykuły pielęgnacyjne: **9** próbek
- inne (tj. kaski,): **4** próbek

Całkowita ilość zbadanych próbek: 785

Próbki kwestionowane: 245 (31%)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. Nr 81, poz. 743, z późn. zmian.)

Uchylone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2012r. (Dz. U. 2012 poz. 485)
(powód uchylecia: ogłoszenie rozporządzenia unijnego)

Zawierało szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych.

„Rozporządzenie Włókiennicze”

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1007/2011 z dnia 27 września 2011r. w sprawie nazewnictwa włókien tekstylnych oraz etykietowania i oznakowania składu surowcowego wyrobów włókienniczych, a także uchylecia dyrektywy Rady 73/4/EWG oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 96/73/WE i 2008/121/WE (Dz.U. UE.L. 2011 Nr 272 z 18.10.2011, s. 1 z późn. zm.).

Zawiera szczegółowe reguły i wymagania dotyczące obowiązkowego znakowania informacją o składzie surowcowym wyrobów włókienniczych wprowadzanych na rynek UE.

„Rozporządzenie REACH”

(Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (Dz.U. UE.L. z dnia 30.12.2006 Nr 396 s.1) - załącznik XVII.

Reguluje stosowanie chemikaliów poprzez ich rejestrację i ocenę, udzielanie zezwoleń i wprowadzanie ograniczeń obrotu, także w wyrobach (w tym włókienniczych) (Zał. XVII).

Jest aktualizowane, uzupełniane i nadzorowane przez KE. Np. Projekt REACH-EN-FORCE-4 - nadzór nad ograniczeniami chemikaliów w wyrobach przeznaczonych dla konsumentów. Substancje: kadm i jego zw, nikiel i jego zw, barwniki azowe, zw chromu (VI), ftalany, ołów i jego zw

Ustawa z dnia 12 grudnia 2003

o ogólnym bezpieczeństwie produktów

(Dz. U. 2003 Nr 229 poz. 2275 z późn. zm.).

PN-EN 14682-2015-02 Bezpieczeństwo odzieży dziecięcej -
sznury i sznurki ściągające w odzieży dziecięcej -
Specyfikacja. Polska Norma zharmonizowana.

Ustawa - jest podstawą do kwestionowania wyrobów, ale po wykazaniu, że np. **dana substancja, w danym stężeniu w danym produkcie stwarza zagrożenie dla konsumentów.**

„Rozporządzenie CLP” - pomocniczo (*classification, labelling and packaging*)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie **klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin**, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE.L. 353 z 31.12.2008, str. 1 oraz L 235 z 05.09.2009, str. 1).

Polskie ograniczenia

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny.

ww. Rozporządzenie MG zawiera m.in. ograniczenie zawartości metanolu w mieszaninach do 3% wag.
(zimowe płyny do spryskiwaczy)

REACH i Polskie Rozporządzenie (uch.)

Lp	REACH Zał. XVII	Polskie Rozporz. (PR) uchylone w 2012r.	Warunki ograniczenia w REACH i/lub PR
1.	Poz. 4 Fosforan tris(2,3-dibromopropylu)	Zał. 11, p. 8 Fosforan tri(2,3-dibromopropylowy), TEPA	REACH i PR: Nie jest stosowany w wyrobach wł. tj. odzież, bielizna, przeznaczonych do kontaktu ze skórą.
2.	Poz. 7 Fosfinotlenek tris(azirynidylu)	Zał. 11, p. 9 Tlenek tris(azirydynylo) fosfiny, TRIS	REACH i PR: Nie jest stosowany w wyrobach wł. tj. odzież, bielizna, przeznaczonych do kontaktu ze skórą.
3.	Poz. 8 Polibromobifenyle, Polibromowane bifenyle (PBB)	Zał. 11, p. 10 Polibromobifenyle PBB	REACH i PR: Nie jest stosowany w wyrobach wł. tj. odzież, bielizna, przeznaczonych do kontaktu ze skórą.
4.	Poz. 20 Organiczne związki cyny	-	<ul style="list-style-type: none"> Zw. dibutylocyny - wyroby przeznacz. do powszechnej sprzedaży, stężenie < 0,1% w. Zw. dioktylocyny - wyroby wł. przeznacz. do kontaktu ze skórą, stężenie < 0,1% w.

REACH i Polskie Rozporządzenie (uch.)

Lp	REACH Zał.XVII	Polskie Rozporz. (PR) uchylone w 2012r.	Warunki ograniczenia w REACH i/lub PR
5.	Poz. 27 Nikiel	Zał. nr 11, p. 1 Nikiel	<p>REACH: W wyrobach przeznaczonych do bezpośredniego i długotrwałego kontaktu ze skórą, tj. m.in. guziki na nitach, sprzączki, nity, zamki błyskawiczne i metalowe odznaki, o ile wykorzystywane są w odzieży. Dopuszczalne uwalnianie niklu $\leq 0,5 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ na tydzień.</p> <p>PR: Nie może być stosowany jako powłoka w akcesoriach i dodatkach.</p>
6.	Poz. 43 Barwniki azowe	Zał. nr 8 Aminy odszczepione z barwników azowych	<p>REACH: Barwniki azowe odszczepiające aminy aromatyczne w wykrywalnych ilościach ($>30\text{mg}/\text{kg}$) nie są stosowane w wyrobach wł. które mogą wejść w bezpośredni i przedłużony kontakt ze skórą lub jamą ustną.</p> <p>Barwniki azowe, zawarte w dodatku 9, jako substancje lub w mieszaninach w stężeniach $>0,1\%$ nie są stosowane do barwienia wyrobów wł.</p> <p>PR: Dopuszczalna zawartość amin 30mg/kg.</p>

REACH i Polskie Rozporządzenie (uch.)

Lp	REACH Zał.XVII	Polskie Rozporz. uchylone w 2012r.	Warunki ograniczenia
7.	Poz. 46 Oksyetylenowane nonylofenole	-	Od 3 lutego 2021r. nie są stosowane w wyrobach włókienniczych, które mogą być prane.
8.	Poz. 50 Wielopierścieniowe węglowodory (WWA)	-	Część składowa wyrobu włókienniczego z tworzyw szt. lub gumy, która wchodzi w bezpośredni oraz przedłużony lub krótkotrwały, powtarzający się kontakt ze skórą lub jamą ustną. Stężenie dopuszczalne 1mg/kg.

REACH i Polskie Rozporządzenie (uch.)

Lp	REACH Załącznik XVII	Polskie Rozporządzenie uchylone w 2012r.	Warunki ograniczenia
9.	-	Załącznik 9 Formaldehyd wolny lub uwalniający się	Wyroby włókiennicze. • ≤ 20 mg/kg - dzieci do lat 3 • ≤ 150 mg/kg - bezpośredni kontakt ze skórą • ≤ 300 mg/kg - pośredni kontakt ze skórą • ≤ 500 mg/kg - dekoracyjne, obrusy
10.	-	Załącznik 10 Związki lotne: Formaldehyd, Styren, Etylobenzen, Benzen, Toluen, Octan winylu, Ksylen, Butadien, Chlorek winylu	Elementy wyposażenia wnętrza, materiały tapicerskie
11.	-	Załącznik 11 p. 2. Kadm, p. 3. Ołów p. 4. Rtęć, p. 5. Arsen p. 6. Pentachlorofenol (PCP), jego sole lub estry p. 7. Polichlorowane bifenylole lub terfenylole PCB i PCT	Nie są stosowane w wyrobach włókienniczych, tj. odzież, bielizna, przeznaczonych do kontaktu ze skórą.

Dziękuję za uwagę

Grażyna Strobin

Dyrektor

Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

ul. Skłodowskiej-Curie 19/2790-570 Łódź POLSKA

+ 48 42 633 85 61, + 48 42 633 31 79

grazyna.strobin@uokik.gov.pl

Konsultacja:

Anna Janiszewska - Dyrektor Departamentu Inspekcji Handlowej UOKiK

Agnieszka Królikowska - Naczelnik Wydziału Artykułów Nieżywnościowych UOKiK

www.uokik.gov.pl

DEFINICJE: PRUDUKT i WYRÓB

PRODUKT wg Ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów:

„rzecz ruchoma nowa lub używana, jak i naprawiana lub regenerowana przeznaczona do użytku konsumentów lub co do której istnieje prawdopodobieństwo, że może być używana przez konsumentów, nawet jeżeli nie była dla nich przeznaczona, dostarczoną lub udostępnioną przez producenta lub dystrybutora, zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie, w tym również w ramach świadczenia usługi: produktem nie jest rzecz używana dostarczona jako antyk albo jako rzecz wymagająca naprawy lub regeneracji przed użyciem, o ile dostarczający powiadomił konsumenta o tych właściwościach rzeczy.

WYRÓB wg Rozporządzenia REACH:

„oznacza przedmiot, który podczas produkcji otrzymuje określony kształt, powierzchnię, konstrukcję lub wygląd zewnętrzny, co decyduje o jego funkcji w stopniu większym niż jego skład chemiczny”